

علوم غزته سي

العدد - ٥

جی ۔ چاروی الاخرق۔۔

۱۲۸۶

فائض مسئله ک

فائضه دائر حساب یازدق حکم شرعیست دائر دخی بعض مسائل
تحریر ایتام لازم کلدی

معلوم اوله که فائض و ربا بوند ایکی کلمه در معنای
و مسئله لرینی بری بریه قارشد رعایا مالی در کچه فائض عام
ربا مبارک اجناسه خاص اولماسیده بوند بعض مسائل
مخصوصه برشورر لکن علی الاطلاق بر حاکمه اولامازر
اشته شوا یک مسئله ی آید ایتام ایچون فائض تریف
ایده لم

فائض

استقراض اولیان مبلغ ایچون مقابله خنده فائده اولق
اوزره ورییلان شیء دیورز اوشی نه اولور اولسون
عام در . بوفائضک مقییس علیه اجاره مسئلک
مثلا برخانه یا تارلا استیجار ایدندر حبس ایتدیکی مدتی
صاحبنه بر فائده ویریا بونک آدینه کرا دیورز

كذلك بر مبلغ استقراض اید بن مبلغی نزدنده توقیف ایتدیک مدتی
 صاحبیه ویره جکی فائده یه فائض اسنی ویریورز
 شمدی دشوندم . میسر می درک مدینتده اولان انسانلر
 استیجارسز واستقراضسز یشایه بیلسوند . خیر بومیسر
 دکلدر بودعوی تاریخ کوزل اثبات ایدر کتب تواریخچا بادل
 هر عصرده هر مدینه نل احوالی تفکرایده لم هیچ بر عصرده
 بر حکومت یکدی می که آنک اداره سنده استیجارسز واستقراضسز
 انسانلر یشامش اولسوندر . بروقتده اولماری
 عجباً آجاره سز ایجار وفائضسز اقراض ایدن جماعت
 بولندی می اوت وقت سعادتده اکابر اصحاب (رض)
 قرض حسن ویردیر یعنی بر برلرندن اولان محتاجلره
 بنوعوض ولاغرض قرض ویروب ^۴ اقراضوا لله قرضاً حسناً
 اشارت کریمه سجه مخالفت ایتدیر
 لکن هرینو وارلاق جوز می هر وقت وقت سعادت دکل
 هرایی ایاقلی ناطق ابوبکر (رض) دکل .
 معاملاتسز مدینت اولماز استقراض و اقراض
 معاملات تام اولماز معاملاتک تمامی ~~است~~ ال عالمک

مالی نزدنده توقیف اید نلرک بر فائده اید مقابله ایتنه

محتاج یوقسه کیسه پاره سنی ویروب بادهوا حبس

ایتدر مک جبر اولنه ماز . دیمکدر که بر دین یا بر قهر تصور

اولنه ماز که فائضدن نهی ایتش اولسون زیرا بویله بر

نهی دن اجتناب متمدنلر ایچون میسر اولماز .

دین مظهر حکم حق اولدیغندن ^۱ لایکلف الله نفساً الاوهماً

ما صدقته انسانلرک یا په میه جفی شی اید حکم ایتنه

سوال

بو تعریف کوره شریعت علماسنا فائضه جواز ویرسی لازم کلور

جواب

ویردیلر یا اشته مجتهدین کرامدن امام محمد ریح حضرتند

سوال اولمتش که ^۲ بر آدم دیکره دیدی که بکانبیک دهم قرض

ویر شو شرطله که کاتار لاس عاریت براقیم سنک پاره ک

بنده طور دینی مدجته مقابله بنه تار لاس ال بیج انتفاع ایت

قرض ویرن اگدی بیجی بوتار لانت حاصلاتی اکا حلال

اولور می یوقسه تصدق ایتک می لازم کلور ^۳

حضرت امام جوابنده ^۴ حلال در مع هذا بوکاری ارادم

ایچون بن خوش کورم ؟ بیورمش (کذا فی المنتقی والمحیط
والفتاوی العالمگیریه و غیرها . بعبارة ولا یتصدق بشئ
واکره له هذا)

اشته بیک درهم استقراض ایدن آدم صکره وعده سی ختانه
بیک درهمی دیره جک اولدینی حالده مقضک انتفاع ایتنه
براقدینی قارلانیک حاصلات فائده سی نه دیمک اولور

برتم فائض دیدیکیز بودکل می در . اگر شریعتده بویه فائضه
دار برکونه نهی بولنه ایدی مجتهد مشارالیه کمال شدتله
منع ایده چکنه شبهه وارمی . منع ایتدی آنجق ذاتیک
مقتضای زهد و تقوا سنجه ؟ واکره له هذا ؟ تعبیر ایتدی

بدایت اسلامده مؤمنده پ بر وجود کی خلوص و تعاون ایلله
تحقق ایتدی دعوت اولندیر آنلرک غرضلر غرضلر اقراض
و استقراض مقتضای شیه لری ایدی تابعین و تبع التابیع

عصر لرنده دخی پوشیه خالصانه نک رشحاتی موجود ایدی

بنابرین امام محمد (ره) حصه تندن دخی مسئله ده مشو

وانا اگر ه له هذا ؟ قوی تر شرح ایتدی

برده امامک ؟ او آدم ایچون ؟ (له) قیدنده عجباً برنکت

یوق می **مسؤالده** برآدم **دیندی** سوق عبارتده **خپباری**
 (ماضی) صیفه لرله حکایه ایدلدی بلکه امام برایشی یاپان
 آدمی بیلدی ده آنک ورع و تقوا سنه بودرلو عوضی مناسب کورمدی
 همده برشی دهاردار **شوادمک** مقدار استقراض معلوم
 فقط فائض یولنده بر تقدینی تارلاندک و حاصلاتک مقداری
 مجهول **عجبا** تارلا حاصلاتی یوزده قاپچ فائضه بدل اولاجق
 مسئله ده فاحش فائض استشام اولنارمی
 یکی بویده اطلاعات اوزره فائضی منع ایتیان امام شمدیکی
 بویک مملکتک یوزده ایکی بچق وادچ فائضلرینه استماع ایدواید
 خوش دخی کورمزمی ایدی . مفسر ومفتی ابراهیم
 (رح) عینه مسند سنده فائضه حد تعین ایتیه رک جائزفتو
 ویردی **ابنحی** یوزده اون بشدن زیاده اولماسنی انصافه
 مناسب کورمدی . **عجبا** بوبابک توسیعیه انکلتزه ده
 اولدینی کی مملکت اسلامییه ده دخی فائض یوزده ایکی بچقنه
 اینسه انصافه دهامنا سب دکل می .

سؤال

امام اعظم حضرتتدن نقل اولان **کل قرض جرنقم**

فهرر بوا ؟ قضیه نه نه دیر سکن که جرمنفعت ایدن قرضی
ربا یعنی حرام عد ایدیور

جواب

کیم برید قضیه سولیش بونه امامه اسناد ایدن کتابی محاکمه
دعوت ایدرز ظن ایدرم که اثباتدن عاجز درر بزبوقضیه
دار شومالده امام اعظمدن براصل صحیح بولامادق اشته
بالجمله علمایه اخطار یا بوعباره یی ورد ایتسوندر یا خود
اصلنی بولوب اعلان ایتسوندر یازق دکل می السنده
بویله بر مبالغلی معنا افاده ایدر بر قضیه حالاباقه قالسون
اوت اما اعظم حضرتک شاکردی مجتهد امام محمد (رح)
کتاب الصرف ده دیدی که ۶ ان ابا حنیفه کان یکره کل
قرض جرئفاً ؟ اشته امام محمد خواجه سنه قوله دیکر لردن
اعلم ند حالبوک بونک اید ۶ فهرر بوا ؟ قضیه آخری ینشد
نه قدر چوق فرق وار بونک معنی دیمکدر که ۶ ابو حنیفه
(رح) جرمنفعت ایدن هرقرضی کریه کورر ایدی ؟
یعنی خوشدل نماز ایدی فی الواقع امام اعظم کبی بین المسلمین
مخالصت ایقاعنه چالیشان خصوصاً وقتنده غنی و مستغنی

بولان ذات مناسب اولان شیمه واحسان بمقوله قرضدن
خوشلانماق در اوت امام اعظمی غنی دیر قید ایتدک
چونکه غنی اولیان اماملر جرمفقتن اقراض ایتدیلر هانی
امام بلخ محمد بن سلمه (رح) جرمفقتن وفائضن (عینه)
قرض ویردی می

بالذات امام محمد جرمفقت ایدن قرض مسئله سنده لا اُحب
له ذلك؟ دیدی کراهت لفظنی دخی ذکر ایتدی
(کما کتبه الخفاف عنه في کتاب الصرف) دیمکدرکه کل قرض
جرمفعلاً فهوربوا؟ قضیه سیچون براصل صحیح یوقدر

سؤال

فائضک حوازنه دائر کتیر دیکلز دیلدر درهم و دینار استقراض
اولنوب فائض اولق اوزره درهم و دینار جنسندن ~~بسیار~~
اولیان فائده حقنده در قالدی که پاره یه پاره فائض
ویرلک مسئله نه دیرلک ربا دکل می

جواب

اولاً شونی تسلیم ایده لم که پاره استقراض اولنوبده او پاره
جنسندن اولیه رق ویریلان فائض جائز ایمش

شہدی دیرزکہ کوش پاره باستقراض اید و بدہ التون اید یا خود
ایچندہ التون چوق کوش اید یا باقر و یا خود متداول کاغذ اید
ایفاء اید نذرہ کورہ نیچون ربّا اولسون ربّا ایکی جنس بنیئہ
کی فضہ مسئلہ سندہ آرانور

سوال

پک اعلا واقعا زمانہ مزدہ متداول اچہ و سندات وقوایم
اید معاملات ربّا مسئلہ نہ کیرمز فقط مشوا التون
استقراض اید و بدہ ینہ او جنس اید بورج اودہ یان کہ نہ
نہ نام اید اولور نہ اولسون دیردیکی فضہ (فایض) ربّا
اولدیغنه شہہ یوق یا

جواب

شہہ یوق ربّا در

سوال

اوید ایسہ بوصورت حرام در و حرمتی نص اید ثابتدر

جواب

تفسی نص صریح ربّا بی حرام قید جق
سوال اشته قرآن عظیم الشانده لا تأکلوا

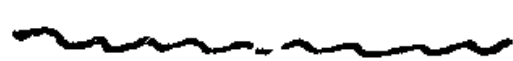
الربوا اضعافاً مضاعفة (نص صریحیه حرام در

جواب

بِوَايَتِ كَرِيمِهِ دَه ^۱ اضعاف مضاعفه یعنی قات قات فصد
رَبَّائِیْمِیْكَز ^۲ پیورلدی شواضعاف مضاعفه قیدی

عبث می در مطلق مقید از ره محمول در

اضعاف مضاعفه رَبَّائِیْمِیْكَز فاحش فائض دید یکمزدربونك
حرام اولدیغه شبهه می وار ^۳ اشت کوزیمزك اوکنده کورسوزرکه
فائض فائده سیه برنجه ممالك معمور اولمقده وفاحش فائض
ضررید شرنجه بلاد خراب اولمقده در

بر مملکتده فائض اید فاحش فائض فرق اولتی ایچون مقیاس

اومملکتک درجه ثروت و غنا سندن ^۴ مصنفیر بولنور

بر مقیاسی حکومت تحری ایدر مثلاً فرانسه ده معاملات

عامه ده فائض یوزده بش وامور تجارتده فائض یوزده الی

تحدید اولننس بوحدی تجاوز ایدنلر فاحش فائضی عدا اولوب

مجازات کورر مملکت عثمانیه ده معاملات عامه وامور تجارت

تفریق اولنهایوب یوزده اون ایکی دن تحدید اولنشدن بوحدون

تجاوز ایدندره مجازات یوقدر فقط مقدره داین ایدمدیون
 بیننده منازعه ظهوریه ایش محکم تجارت یا حکومت مجلسه
 دوشرس مقدار فاحش تنزیل بره اون ایکی راده سنه ایندیریلور
 اگر بوجد مملکت ثروتدن بالقیاس تعیین اولمش حدصحیح
 ایسه بو حکمی با اراده سنیه تعمیم اید حیل شرعی نامیل یاپیلان
 فاحش فاضلری نهی ایتملی و فاحش مراحجه حیلر حیلر
 مجال براتمالی . انکلتزده فاضله حدیوق الایسائل مخصوص
 شهی تدبیر ثروت مؤلفرینک همان کافه فی فاضل
 تحدیدنی نرخ مسنده بالقیاس معترض اولوب حد تعیین اولمایین
 حالده طبیعیه اشغی و شوب اقراض واستقراض ده سهولت
 راجعزلق اولاجنی ادعاء ایتمکه لر

فرانسه بانک سی ۱۸۵۷ تاریخ میلادی دنبرو تحدید فاضلی
 قالدیرمش برالفاندک تمیمی فرانسه ده تصور اولنمقده
 بزم مملکتده فاضل مسنده بروقتردها حکومت یدندل
 براتما یوب مقیاس عدالت تحدید ایده کتملی در

آرسططالیس (سیاست ۱ - ۴) فاضل در بای تفریق ایتملی

مطلقاً منع دزم ایتدی : مشهور بوسوئه دخی فائضی
 منع باینده مخصوص کتاب یازدی و با بجه خریستیان پاپاسدی
 منع فائض مسدستی دینه بتاء ایده کلدیله برکون اولوب
 شوبناک ییقلما سیده دین منهدم اولاجفنی قفلا ایده مدیلر

ربا وفائض مسد لریک ایوج آکلا شماسچون بر تاریخچه یارلق
 ایجاب ایدر نسخہ مزک کوچک اولماسنه مبنی شهیدیلک
 بیان ایتیش اولدیغیز یالکز حکمید اکتفاء مناسب کورلدی
 نسخہ آتی ده انشاء الله بویله بر تاریخچه یازیلور

کم